- 90 -
פרשת קרח
ג' תמוז תשע"ב

דבר תורה לשלחן שבת

מתורת הגאון רבי אלעזר זאב רז שליט"א
רבה של תל ציון, ראש ישיבת פלא יועץ

סגולת פיטום הקטורת

ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטרת וכו', ויתן את הקטרת ויכפר על העם. ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה. (יז, יא-יג)

הנה רואים כי עם ישראל ניצל ממגיפה קשה בזכות הקטרת הקטורת, וזמנינו שאין לנו הקטרה בפועל יש לנו "קריאת הקטורת", והיא במקום עשיית המצוה, ונשלמה פרים שפתינו. ובספר בזוהר הקדוש הפליא לדבר על ענין סגולת אמירת סדר פיטום הקטורת, ושהיא מצילה מכל צרות ומכל דברים רעים. וידוע שמסוגלת לפרנסה ג"כ, וכאשר האריכו האחרונים בספרתם, עי' בזוהר ויקהל (קיט.) ופנחס (רכד.) ופרשת וירא (קא.) וזוהר חדש (דף סז:).

ומסופר בזוהר (וירא שם) מעשה ברבי אחא שהגיע לעיר טרשא, והיתה שם מגפה ונפלו חללים, ומיד התאספו אליו ואמרו לו: "האינך חס עלינו", וסיפרו לו כל הצרה. וציוה שארבעים מובחרים יבואו, וחילקם בארבע קצוות העיר, עשרה בכל פינה, וציוה שיאמרו את "פרשת הקטורת" וכך היה שפסקה המגפה. באו בחלום ואמרו: אלו האנשים אינם הגונים ואתה מציל אותם? ראוי לך שיחזרו בתשובה כי לא על חינם נפקדו במגפה והכל בגלל מעשיהם הרעים, מיד התעורר וסיפר להם והחזירם בתשובה "וקבלו על עצמם שלא יתבטלו מן התורה לעולם" והחליפו שם המקום לשם "מתא מחסיא".

וכתב מרן החיד"א בספר צפורן שמיר (סימן ב): "פיטום הקטורת יכוין בו הרבה וכו' כי הפליגו בזוהר הקדוש וכו', ומזה ישכיל לכוין בו הרבה ולאומרו בשמחה, לעשות נחת רוח ליוצרינו ולא יכוין לתועלת עצמו ח"ו". וכ"כ בספרו מחזיק ברכה (סי' קלב) ע"ש.

ובספר סדר היום (בענין נפילת אפיים) כתב: "וראוי לכל בעל נפש להשתדל בכל עז לאומרה פעמיים וכו', ולכוין בו מלה במלה. וגורם לנו ברכה והצלחה בכל מעשי ידינו. ומעשיר ואינו בא לידי עניות וכו', ויזכה להרוחת מזונותיו בלא ספק". וה' הטוב יהיה בעזרנו. אמן.

שבת שלום ומבורך!

פלא יועץ

- חסד אמיתי -

ועיקר גמילות חסד שיעשה עם חבירו הוא שיעשה חסד עם נפש חבירו, וישתדל לזכותו וללמדו ולהדריכו בדרך ישרה אשר ילך ויוכיחנו על פניו, ואם יוכיחנו במכות על עוון כי היכי דתיהוי לה כפרה, ולהצילו מדין שמים גם זה חסד גדול יותר ממנה אחת אפים.

והן בכלל שישתדל בכל כחו למעבד לה נייח נפשא, כגון להתפלל עליו אחר מותו שיהיה לו מנוחה נכונה. ומאחר שלא יוכל לעשות כן לכל פרטי מישראל לא יבצר מלומר תפלה כפעם בפעם תפלה כוללת על כל נפשות ישראל ויתן צדקה למנוחתם. וישתדל על ילדי ישראל לגדלם על התורה כאשר יוכל שאת, כי אז הם מצילין את אביהם מדינה של גיהנם, ואין לך חסד גדול מזה. וכן כשלומד דברי חכמים ונושא שמותם על שפתיו יכוין שיהיו שפתותיהם דובבות בקבר, כי גם זה חסד גדול.

וכל האמור בענין יגדל החיוב עשות חסד עם קרוביו, על דרך שאמרו ענייך קודמין וכו', ומבשרך אל תתעלם. וביותר ויותר יגדל החיוב עשות חסד עם עצמו וגופו, וגומל נפשו איש חסד. וכמ"ש על הלל הזקן שכשהיה הולך לאכול היה אומר אלך ואגמול חסד עם אכסניא שיש לי, דהינו נשמתו, דכתיב 'גומל נפשו איש חסד'. באופן שמצות עשות חסד לוית חן היא לכל מילי דעלמא וכל שכן לכל מצוות שבתורה. וכי יתן אל רוחו ויכון לבו לכך, הא ודאי פשיטא שהקדוש ברוך הוא קובע לו שכר על החסד, שאם עושה כל דהוא נחת רוח לחבריה הרי גומל עמו חסד.

(רבנו אליעזר פאפו "פלא יועץ" ערך 'חסד')

שׁוֹאֵל וּמֵשִׁיב

נערך על פי תשובות שהשיב מורנו הרב שליט"א בכתב ובעל פה.
כאן הובאו המסקנות בקצרה, ועוד חזון למועד אי"ה

זמן שילוח הקן

שאלה: שמעתי שצריך לקיים מצות שילוח הקן בלילה דוקא, האם זה נכון.

תשובה: מצות שילוח הקן אינה מצוה שהזמן גרמא, ואפשר לקיימה בין בלילה בין ביום, ובלבד שיוודא שה'אם' רובצת ולא האב, כי יש שעות שהאם עוזבת את הקן.

צער בעלי חיים בבעלי חיים טמאים

שאלה: האם שייך איסור "צער בעלי חיים" בבעלי חיים טמאים.

תשובה: פשוט שגם בכל בעלי חיים הטמאים, ישנו איסור של צער בעלי חיים, ומקרא מלא כי תראה חמור שונאך. ועיין בגמרא מציעא (דף לב.) ובשו"ת נודע ביהודה (תנינא יו"ד סימן י). וע' בזוהר הקדוש (בלק דף רא ע"ב) בענין רבי פנחס בן יאיר חמיו של רשב"י שלא רצה להטריח עופות מעופפים שיסוככו עליו מפני השמש.

שאלות ניתן להפנות לת.ד. 57124 ירושלים, או בפקס: 02-9709118,
או דרך מערכת הגליון בדוא"ל: dvartora1@gmail.com

יומא דנשמתא

האדמו"ר ר' מנחם מנדל שניאורסון זצוק"ל מליובאוויטש, ג' תמוז

בחור אמריקאי, שלמד בישיבה בירושלים, החליט לגדל זקן, אך כשחזר לביתו לחגים הביעו הוריו אי שביעות רצון מחזותו ולחצו עליו לגלח את זקנו.

החליט הבחור להיכנס אל הרבי מליובאוויטש ולשאול בעצתו. הרבי השיב שהזקן הוא מאפיין ברור של יהודי, ושחז"ל משבחים את יוצאי מצרים שלא שינו את שמם, לשונם ולבושם. בהמשך הדברים הוסיף הרבי שבחור ישיבה עלול להיכנס לחנות ולהתפתות לעלעל בעיתון פסול, ואז הוא נזכר שהוא עטור זקן והנוכחים מביטים עליו, והדבר עוזר לו להתגבר ולעזוב את המקום.

כששמע זאת הבחור החוויר כסיד. הרבי תיאר בדיוק את מה שקרה לו פעם אחת. (שיחת השבוע)

האדמו"ר ר' יקותיאל יהודה הלברשטאם זצוק"ל מצאנז קלויזנבורג, ט' תמוז

כאשר נכנס הצורר הנאצי לקלויזנבורג החל רבי יקותיאל יהודה להתגלגל ממדור גיהינום אחד למשנהו, עד שנשלח למחנה ההשמדה אושביץ. בשיא היגון והצרות לא חדל מלמוד, להתפלל ולקיים מצוות שבין אדם לחברו. סיפר אחד משרידי הגטו כי עמד בעקשנות נוראה גם בתנאי רעב קשים ביותר ורפיון הגוף לא לאכול טריפה, להניח תפילין בכל יום (אותם החביא בסיכון רב), לארגן תפילה בציבור, לא לאפשר לקלגסים הנאצים לגלח את זקנו בתער על אף המכות הנמרצות שהפליאו בו והוא שותת דם, להימנע בתחבולות שונות ומשונות מחילול שבת. יחד עם זאת, לא הניח לאחר לעשות את מכסת העבודה המוטלת עליו.

כל זה הגביר את חמתם של אנשי הקאפו שהציקו לו מאוד והפליאו בו את שבטם. גם כשרמסו אותו ברגליהם, היה לוחש: "צדיק הוא השם כי פיהו מריתי", או שהיה אומר: "תהא מתתי כפרתי" או "תחת אשר לא עבדת את השם אלוקים בשמחה...". התנהלות זו הביאה אט אט לשינוי אף ביחסם של אנשי הקאפו אליו, עד שיצאו לו מוניטין של איש קדוש ובמקום להציק לו, הרבה מהם נטו אליו חסד.

באחת ההזדמנויות סיפר שבתקופה זו התהלך עם נעלי עץ לרגליו. יום אחד נזדמנה לו נעל מרופדת ועליה חתיכת עור. כשהרימה, התברר לו שזאת חתיכת קלף מפרשיות תפילין ועליה כתוב: "הישמרו לכם פן יפתה לבבכם..." והוסיף: "ופרצתי בבכי... היטב חרה לי מביזיון הקודש, וגם נחרדתי מן הרמז שרמזו בזה מן השמים...".

לקראת סוף המלחמה, ארגנו המרצחים "צעדת מוות" ובמהלכה אסיר שהיה פוסק מללכת או לרוץ היו יורים בו. הרבי שעבר את כל הצעדה בשארית כוחותיו נדר לדר לה' שאם יציל אותו יקים בית חולים לעזור ליהודים ויקים ישיבה גדולה ואכן כשניצל הרבי הקים את חסידות צאנז ואת בית החולים "לניאדו" בנתניה שקיים עד היום, בתוך הקריה החסידית המפוארת. זיע"א.

נצוד לשונך

מתוך הספר "חפץ חיים"

י. ודע עוד דכל ההיתר דאפי תלתא הוא מצד האומר, אבל מצד השומע, דהיינו, אם הוא יודע את טבע השומע, שתיכף כשישמע יקבל דבר זה לאמת על שמעון, ויוכל להיות שיוסיף עוד דברים לגנאי עליו, לאדם כזה אסור לומר שום רמז של גנאי על חבירו בכל גוני, והמספר לו עובר על "לפני עור לא תתן מכשול".

וכל זה שכתבנו בכלל זה לאיסור, הוא אפלו אם לא יזכיר המספר הזה שם המספר הראשון שסיפר באפי תלתא, רק יספר סתם, שכך וכך נשמע על פלוני, אפלו הכי אסור. ואחרי כל הדברים והאמת האלה שבארנו, ראה אחי, כמה יש להתרחק מקולא זו, שכמעט אין לה מקום במציאות, ובפרט שאף אם יצטרפו כל הפרטים, גם כן צריך עיון אם הלכה כדעה זו, אחרי שלדעת הרבה פוסקים אין שום מקור לקולא זו מהש"ס, לכן השומר נפשו ירחק מזה.

המדור להצלחת א. ש. ב. ח. תחי'

הגליון יוצא לאור על ידי מוסדות "מתן תורה" (ע"ר). ת.ד. 57124 ירושלים
www.MatanTorah.org
לקבלת הגליון בדוא"ל שלחו ל: dvartora1@gmail.com